

Sygn. akt V ACa 485/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SA I. Kul

Sędzia SA J. Grela

Sędzia SA R. Kowalkowski (spr.)

Protokolant sekr. sąd. M. Naróg

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o.

w W.

przeciwko (...) sp. z o.o. w W., (...) sp. z o.o. w W. i (...) (...)w W.

o zapłatę

na skutek apelacji (...) sp. z o.o. w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 26 marca 2014 r. sygn. akt VI GC 206/13

1. oddala apelację

2. Zasądza od pozwanej na rzecz powódki 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy

VACa 485/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 marca 2014r. Sąd Okręgowy w Toruniu zasądził od pozwanego (...) sp. z o.o. w W. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w W. kwotę 36.600,- zł (trzydzieści sześć tysięcy sześćset złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2013r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.042, 10 zł (trzy tysiące czterdzieści dwa złote 10/100) tytułem kosztów procesu i oddalił powództwo w pozostałej części wobec tego pozwanego oraz w stosunku do pozostałych pozwanych.

Zasądził od powoda na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. w W. kwotę 3.617,- zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu oraz na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie ustalił, że w dniu 26 września 2008r. powód (...) sp. z o.o. w W. (zleceniodawca) i pozwany (...) sp. z o.o. (zleceniobiorca) zawarły umowę, na podstawie której ten pozwany zobowiązał się sporządzić opracowanie(...) Miała ona zawierać ocenę wartości zasobów własnych powoda pod kątem możliwości ich wykorzystania dla pozyskania środków finansowych z Funduszy Europejskich, która byłaby podstawą do podjęcia dalszych działań - w ramach odrębnej umowy - zmierzających do uzyskania źródeł finansowania projektu inwestycyjnego.

Wynagrodzenie za ww. opracowanie strony ustaliły na kwotę 24.000,- zł netto (29.280,- zł brutto) płatne w dwóch transzach i zostało przez powoda zapłacone (druga transza w dniu 7 listopada 2008r. po wykonaniu przedmiotu umowy zgodnie z jej treścią).

Kolejną umowę, nazwaną umową zastępstwa inwestycyjnego, powód zawarł w dniu 3 listopada 2008r. z pozwanym (...) sp. z o.o. (wykonawcą). Jej przedmiotem było wykonanie przez tego pozwanego dokumentacji w postaci projektu inwestycyjnego „którego celem będzie przygotowanie pozyskania środków z Funduszy Europejskich przeznaczonych na zrefinansowanie inwestycji - do maksymalnej wysokości 70% łącznej wartości nakładów inwestycyjnych-zlokalizowanej w W.,,. Przedmiot umowy miał być zrealizowany w 5 etapach za wynagrodzeniem w wysokości 45.000,- zł netto (54.900,- brutto) płatnym w pięciu transzach, z czego pierwsze trzy miały być płatne w ciągu 4 dni od podpisania umowy (pierwsza transza) i dniach następnym po protokolarnym zakończeniu drugiego (druga transza) i trzeciego (trzecia transza) etapu prac. Pozostałe dwie transze miały być płatne w terminie 7 dni z pierwszej transzy finansowania. Tytułem wynagrodzenia za pierwsze trzy etapy prac powód zapłacił pozwanemu kwotę 36.600,- zł w dniach 20 listopada i 6 oraz 9 grudnia 2008r..

W § 4 ust. 3 umowy strony postanowiły, że „w przypadku nieprzyznania zamawiającemu z jakichkolwiek powodów dotacji w wysokości 35-42% całości nakładów inwestycyjnych w kwocie wskazanej w § 1 ust. 1 pkt. 7.7., wykonawcy nie przysługuje za wykonane czynności wymienione w ust. 1 wynagrodzenie i zwraca on zamawiającemu otrzymaną od niego pierwszą, drugą i trzecią ratę wynagrodzenia,,

Ostatnie dwa etapy umowy (IV i V) nie zostały przez pozwanego 2 wykonane, a dotyczyły one dokumentacji niezbędnej dla uruchomienia konkretnych środków finansowych(...)

Aneks z 30 grudnia 2011 r. strony ustaliły ostateczny termin wykonania przedmiotu umowy (etap 1-5) na dzień 30 czerwca 2012r. Przez powoda aneks został podpisany 22 czerwca 2012r.

Decyzją K., do którego przystąpił powód obok innych (...)z terenu kraju, z 25 lutego 2011 r. o dofinansowaniu projektu inwestycyjnego polegającego na budowie budynku przy ul. (...) w W. powodowi zostały przyznane środki na zrefinansowanie nakładów inwestycyjnych w kwocie 869.406,39 zł. Warunki rozliczenia dofinansowania zostały wymienione w (...)decyzji.

W wykonaniu tej decyzji, ostatnią umowę, datowaną na 16 czerwca 2011 r. powód zawarł z(...)działającą w imieniu i na rzecz (...). (...) S.A. sp. k.a. był pierwszym beneficjentem środków przyznanych w ww. decyzji. Umowa wsparcia kapitałowego przewidywała przyznanie powodowi (beneficjent) wsparcia w maksymalnej wysokości 869.406, 39 zł (9,6% nakładów inwestycyjnych) na zakup budynku położonego w W. przy ul. (...) i jego przebudowę z terminem realizacji inwestycji do końca lipca 2011 r., przy całkowitej wartości projektu przekraczającej 9 mln. zł.

W (...)umowy postanowiono, że warunkiem uruchomienia finansowania jest złożenie przez (...) ((...) sp. z o.o.) i podmiot wspierający ((...) S.A. sp. k.a) oświadczenia potwierdzającego spełnienie przez członka(...)(powoda) warunków sformułowanych w pkt. 19.1-19.5 tego postanowienia umowy.

Pismem z 19 grudnia 2011 r. powód zwrócił się do (...) S.A. sp. k.a. o nadesłanie druku wniosku o płatność powołując się na m 5 (...)umowy z 16 czerwca 2011 r., na które nie otrzymał odpowiedzi.

Tuż przed upływem terminu wykonania pozostałych etapów umowy z 3 listopada 2008 r. zawartej z (...) sp. z o.o., (...) S.A. jako członek K. wystosował do powoda pismo z 6 czerwca 2012r, w nawiązaniu do jego wniosku o zaliczkę ze środków preferencyjnych, z propozycją podpisania dyspozycji przelewu kwoty 76.883, 95 zł. i przybycia w tym celu do siedziby spółki. Spotkanie odbyło się 14 czerwca 2012r. i tego dnia przedstawiciel powoda prokurent D. K. podpisała dyspozycję przelewu na ww. kwotę.

Przelew nie został zrealizowany.

Pismem z 29 sierpnia 2012r. pozwany (...) S.A. powiadomił powoda, że nie spełnił on warunku wypłaty finansowania zastrzeżonego w (...)umowy wsparcia kapitałowego tj. nie została osiągnięta wymagana kwota alokacji, a także wymagana dla TBS kwota inwestycji co najmniej 30.000.000,- zł, co blokuje nadto uruchomienie programu wypłaty zaliczek.

Pismem z 5 lutego 2013r. powód wezwał pozwanego (...) S.A. do wykonania wszystkich trzech umów i dokonanie przelewu 76.883, 95 zł do 20 lutego 2013r. pod rygorem odstąpienia od umowy, a następnie pismem z 28 lutego 2013r. złożył oświadczenie o odstąpieniu od ww. umów i zapłaty odszkodowania w wymienionej wyżej kwocie.

Pomimo deklarowanej przez powoda woli porozumienia się z pozwanymi w kwestii zwrotu wypłaconego pozwanym wynagrodzenia, do tego nie doszło.

W dokumencie(...)

(...) z 13 sierpnia 2013 r. powód wyliczył odszkodowanie w postaci odsetek od lokaty z minimalnym oprocentowaniem w wysokości 65.880,- zł (29.280,- zł i 36.600,- zł), które mógłby uzyskać, gdyby kwotę tę zdeponował w Banku (...)w C. (...)w okresie od 10 grudnia 2008r. do 21 lipca 2013r. Odszkodowanie opiewa na kwotę 14.441, 40 zł, której dochodzi od pozwanych obok poniesionych kosztów delegacji na spotkania z przedstawicielami pozwanych (4.734, 65 zł) w związku z realizacją umów.

Przedstawiony stan faktyczny sprawy ustalił sąd na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda i zeznań świadków - przedstawicieli powoda i pozwanego (...) sp. z o.o., uzupełniających się wzajemnie i w zasadzie nieprzeciwstawnych. Jedyna różnica w zeznaniach świadków wynikała z odmiennej oceny spełnienia warunków do przekazania powodowi przyznanych mu decyzją K. z 25 lutego 2011 r. i umową z 16 czerwca 2011 r. środków finansowych; wg św. D. K. - potwierdzeniem, że powód takie warunki spełnił była niezrealizowana „dyspozycja przelewu, z 14 czerwca 2012r., a brak dalszych działań ze strony pozwanych wywołał u powoda (...), Św. M. Ł. (b. pracownik pozwanego (...) i obecny pracownik pozwanego) z kolei odmowę wypłaty przyznanych środków pieniężnych wyjaśniał niespełnieniem przez powoda warunków zastrzeżonych w(...)umowy wsparcia kapitałowego zawartej z (...) S.A. sp. k.a. umożliwiających rozliczenie (uruchomienie) dofinansowania. Taką przyczynę braku dofinansowania podał (...) S.A. w piśmie z 29 sierpnia 2012r. w odpowiedzi na pismo powoda z 2 sierpnia 2012r. upominającego się o realizację „dyspozycji przelewu,„. Dokument ten nie mógł zmienić umówionych przez strony warunków dofinansowania, a zaliczka wynikająca z tego dokumentu miała pochodzić ze środków własnych K., podlegających następnie „zrekompensowaniu po uruchomieniu programu.

Reasumując, ocena dowodów zgromadzonych w sprawie pozwala na uznanie, że to powód nie dotrzymał warunków uruchomienia dofinansowania, do czego zobowiązał się w decyzji z 25 lutego 2011 r.(...)i umowie z 16 czerwca 2011 r.(...)Sam powód zdaje się tej okoliczności nie zaprzeczać, a przede wszystkim nie wykazał, że spełnił wszystkie warunki warunkujące otrzymanie dofinansowania.

Rozstrzygnięcie sporu wymaga w pierwszej kolejności, jak argumentował Sąd Okręgowy, odpowiedzi na pytanie, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z zobowiązaniem solidarnym zaciągniętym przez pozwanych wobec powoda. Przesądzenie tej kwestii pozwoli na ocenę zasadności roszczeń powoda dochodzonych na podstawie art. 494 k.c.

Stosownie do przepisu art. 366 § 1 k.c. solidarność dłużników (solidarność bierna) ma miejsce wówczas, gdy kilku dłużników jest zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych, przy czym - w myśl art. 369 - zobowiązanie jest solidarne, gdy to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Charakterystyczną cechą zobowiązań solidarnych jest to, że całość świadczenia jest należna wierzycielowi od każdego z dłużników, chociażby każdy z nich był zobowiązany w sposób odmienny.

W rozpatrywanym przypadku powód był związany trzema różnymi stosunkami obligacyjnymi, których wspólnym celem było dążenie do otrzymania środków finansowych na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego pomimo, że każdy z kontrahentów powoda zobowiązany był do spełnienia na jego rzecz innego świadczenia. Wstępnej oceny tego przedsięwzięcia pod kątem pozyskania środków z funduszy europejskich dokonał pozwany (...) sp. z o.o. (umowa z 26 września 2008 r.), wykonanie projektu inwestycyjnego leżało w gestii (...) sp. z o.o. (umowa z 3 listopada 2008r.), a uruchomienie dofinansowania przyznanego powodowi w konsekwencji częściowego wykonania tej drugiej umowy należało do nieuczestniczącego w nin. sporze (...) S.A. sp. k.a. (umowa z 16 czerwca 2011 r.). W żadnej z tych umów nie została ustanowiona solidarna odpowiedzialność kontrahentów powoda. Nie wynika ona także z ustawy. Nie uzasadniają jej zwłaszcza powiązania kapitałowe (lub osobowe) tych spółek. Poszukiwanie źródła solidarnej odpowiedzialności pozwanych w przepisach prawa procesowego, jak czyni to powód wskazując na art. 72 § 1 pkt. 2 k.p.c., jest całkowicie chybione (nb. tylko współuczestnictwo materialne, a nie formalne uzasadnia istnienie solidarności odpowiedzialności cywilnej).

Z tych względów rozstrzygnięcie o żądaniu pozwu powinno nastąpić w odniesieniu do każdego z pozwanych odrębnie.

Jednym ze skutków niewykonania (nienależytego wykonania) zobowiązań z umów wzajemnych jest - w myśl art. 494 k.c. - uprawnienie wierzyciela do odstąpienia od umowy, co zobowiązuje dłużnika do zwrotu spełnionego świadczenia oraz do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania (nienależytego wykonania zobowiązania). Przedmiot umowy z 26 września 2008r. został przez (...) sp. z o.o. zrealizowany, czemu powód nie zaprzecza i co umożliwiło mu zawarcie kolejnej umowy, tym razem z (...) sp. z o.o. W tej sytuacji oświadczenie powoda w przedmiocie odstąpienia od tej umowy dokonane pismem z 5 lutego 2013r. nie mogło odnieść zamierzonego skutku, a w konsekwencji żądanie zwrotu spełnionego na rzecz pozwanego 1 świadczenia (wynagrodzenia), a także naprawienia szkody - jest bezzasadne.

Tylko na marginesie dodał, że roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia ma charakter roszczenia bezterminowego, którego wymagalność zależy od podjęcia przez uprawnionego określonej czynności, wobec czego bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 455 i art. 118 w zw. z art. 120 § 1 k.c.). Dzień ten w konkretnym przypadku mogła wyznaczać data pisma powoda z 22 czerwca lub 2 sierpnia 2012r., z którą można byłoby wiązać początek biegu 3 - letniego terminu przedawnienia roszczeń powoda. W ocenie Sądu podstawy prawnej przedawnienia roszczeń wynikających z art. 494 k.c., jak to czyni pozwany 1, nie można upatrywać w przepisach umowy o dzieło (v. także: wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2010 r. IV CSK 112/10(OSP 2011 nr 2 poz. 40).

Odnosnie do pozwanego (...) sp. z o.o. wyjaśnił, że umowa z 3 listopada 2008r. nie została w całości, (we wszystkich pięciu etapach) przez tego pozwanego wykonana. Opracowanie tzw. Montażu Finansowego oraz pilotażu projektu inwestycyjnego było możliwe dopiero po uruchomieniu finansowania powoda, co ostatecznie nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od pozwanego 2. W takiej sytuacji, w ocenie Sądu, powodowi przysługuje jednak roszczenie o zwrot wynagrodzenia zapłaconego za wykonanie pierwszych trzech etapów przedmiotu umowy w kwocie 36.600,- zł na podstawie § 4 ust. 3 umowy. Postanowiono w nim, że w przypadku nie przyznania zamawiającemu z jakichkolwiek powodów dotacji w wysokości 35-42% całości nakładów inwestycyjnych w kwocie wskazanej w § 1 ust. 1 pkt. 1.1., wykonawcy nie przysługuje za wykonane czynności wymienione w ust. 1 wynagrodzenie i zwraca on zamawiającemu otrzymaną od niego pierwszą, drugą i trzecią ratę wynagrodzenia. Wprawdzie w konkretnym przypadku dotacja została powodowi przyznana, lecz nastąpiła odmowa uruchomienia finansowania, tym niemniej ratio legis tego

postanowienia umowy uzależniającego płatność ostatnich dwóch transzy wynagrodzenia od realizacji pierwszej transzy finansowania, pozwala na przyjęcie, że zaistniała podstawa do zwrotu uiszczzonego wynagrodzenia.

Odmiennej ocenie podlega roszczenie powoda o naprawienie szkody wyrządzonej przez tego pozwanego. Niewykonanie przedmiotu umowy w umówionym zakresie nastąpiło bowiem z przyczyn obciążających powoda, o czym była mowa wcześniej.

Sąd nie znalazł podstaw do wezwania do udziału w sprawie w charakterze pozwanego na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. drugiej strony umowy z 16 czerwca 2011 r. (...) S.A sp. k.a. Udział tej strony w postępowaniu nie był niezbędny dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych, a nic nie stoi na przeszkodzie, aby powód wytoczył przeciwko niemu odrębne powództwo.

Z tych względów zasądono od pozwanego 2 na rzecz powoda kwotę 36.600,- zł na podstawie(...) umowy z 3 listopada 2008 r. Odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia przyznano z upływem 14 dni od daty doręczenia temu pozwanemu odpisu pozwu, gdyż powód nie wykazał, by był on wzywany przed wytoczeniem sporu do dobrowolnego spełnienia świadczenia(art. 481 § 1 w zw. z art. 455 k.c.). W pozostałej części w stosunku do tego pozwanego i w całości w stosunku do pozostałych pozwanych powództwo oddalono.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1- 3 k.p.c. oraz art. 100 zd. pierwsze k.p.c.

Powództwo wobec pozwanego 1 zostało uwzględnione w 43%, co spowodowało stosunkowe rozdzielanie kosztów, które wyniosły: po stronie powoda- 4.253 zł (opłata sądowa od pozwu) , 17 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa) i 3.600,- zł (koszty zastępstwa procesowego), a po stronie pozwanego- 600,- zł (koszty przejazdu do Sądu pełnomocnika).

Koszty należne pełnomocnikowi pozwanych 2 i 3 od powoda obejmują koszty zastępstwa procesowego i opłatę skarbową od pełnomocnictwa (po 3.600,- zł i 17 zł).

W apelacji od tego wyroku pozwany (...) sp. z o.o. w W. domagał się zmiany wyroku i oddalenia powództwa oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

Wyrokowi zarzucił:

-naruszenie przez Sąd I Instancji przepisu 321 k.p.c. poprzez rozstrzygnięcie ponad żądanie pozwu tj. Sąd uwzględnił roszczenie w oparciu o inną podstawę faktyczną, niż podana w pozwie, przez co sąd dokonał zmiany powództwa, do czego nie jest uprawniony.

- naruszenie przez Sąd I Instancji przepisów postępowania tj. art. 233 §1 k.p.c. przez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających tj. oparcie roszczenia Powoda o zapis § 4 ust. 3 Umowy, pomimo stwierdzenia w uzasadnieniu wyroku, że sytuacja opisana ww. zapisie nie miała miejsca.
- naruszenie przez Sąd I Instancji przepisu art. 231 k.p.c. poprzez błędne uznanie za ustalony fakt, że Powodowi przysługuje roszczenie o zwrot wynagrodzenia w oparciu o (...) Umowy tj. warunek zwrotu wynagrodzenia tj. nie przyznanie dotacji został spełniony, chociaż wniosek taki nie daje się wyprowadzić z innych ustalonych faktów przez Sąd I Instancji przede wszystkim ze stwierdzenia Sądu, że dotacja została powodowi przyznana.
- naruszenie przez Sąd I Instancji przepisów postępowania tj. art. 233 §1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem istotnej części materiału dowodowego tj. części zeznań świadka D. K. w których to świadek przyznaje że Pozwana wykonała Umowę Zastępstwa inwestycyjnego.
- naruszenie przez Sąd I instancji przepisów postępowania tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak przytoczenia w uzasadnieniu wyroku w części dotyczącej pozwanej (...) sp. z o.o. podstawy prawnej wyroku, przytoczeniem przepisów prawa.

W uzasadnieniu apelacji argumentował, że w przypadku pozwanej (...) sp. z o.o. Sąd I Instancji naruszył przepis art. 321 k.p.c. orzekając ponad żądanie pozwu to znaczy całkowicie pominął fakt, że Powód oparł powództwo przeciwko (...) sp. z o.o. jedynie na podstawie art. 494 k.c. powołując się na odstąpienie od Umowy z dnia 28 lutego 2013 roku. W toku procesu Pozwana udowodniła, że odstąpienie od umowy na, które powołuje się Powódka w Pozwie było nieskuteczne. Odstąpienie od umowy było błędnie zaadresowane i nigdy nie dotarło do Pozwanej spółki. Jak wynika z załączonego do Pozwu dowodu oraz zeznań świadków adresatem pisma z dnia 28 lutego 2013 roku była spółka (...) -(...)S.A., która to w tamtym okresie była jedynie koordynatorem (...) i nie miała nic wspólnego z umową z dnia 03 listopada 2008 roku. Powołane w pozwie Odstąpienie od Umowy nie dotarło do Pozwanej Spółki, co potwierdza zebrany materiał dowodowy w tym zeznania świadka (M. Ł.). Ponadto Powód w toku procesu ani raz nie żądał zwrotu wynagrodzenia na podstawie (...)Umowy, Sąd I Instancji opierając wyrok z dnia 26 marca 2014 roku o powyższy zapis Umowy, orzekł ponad żądanie pozwu. Sąd uwzględnił roszczenie w oparciu o inną podstawę faktyczną, niż podana w pozwie, przez co sąd dokonał zmiany powództwa, do czego nie był uprawniony.

Ponadto Sąd I Instancji dokonał błędnej wykładni(...). Uzasadnienie Wyroku z dnia 26 marca 2014 roku, dotyczące interpretacji powyższego zapisu jest sprzecznie wewnętrznie. Na stronie 12 Uzasadnienia Sąd I Instancji wprost stwierdza „Wprawdzie w konkretnym przypadku dotacja została powodowi przyznana, lecz nastąpiła odmowa uruchomienia finansowania...” natomiast na stronie 9 Uzasadnienia Wyroku Sąd I Instancji wprost stwierdza „że to Powód nie dotrzymał warunków uruchomienia dofinansowania do czego się zobowiązał w decyzji z dnia 25 lutego 2011 roku oraz umowie z 16 czerwca 2011 roku” Skoro Sąd I instancji ustalił że dotacja na podstawie Umowy z dnia 3 listopada 2008 roku została Powodowi Przyznana to oczywistym jest, że nie zachodzi warunek opisany w(...)Umowy „nie przyznanie z jakichkolwiek powodów dotacji”.

W odpowiedzi na apelację powódka domagała się jej oddalenia i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja okazała się niezasadniona i dlatego Sąd Apelacyjny ją oddalił. Wbrew podniesionym w niej zarzutom Sąd Okręgowy nie wyrokował co do przedmiotu nie objętego żądaniem pozwu i tym samym nie naruszył dyspozycji przepisu art. 321 kpc.

Na stronie czwartej pozwu, specyfikując kwoty składające się na dochodzoną pozwem należność, powód wskazał, że dochodzona od pozwanego kwota 36600 zł.

to zwrot zapłaty wynagrodzenia z tytułu łączącej strony umowy. Zatem nie ma racji apelująca spółka, że sąd naruszył wspomniany przepis orzekając ponad żądanie pozwu. Tak by było, gdyby orzekł o innym roszczeniu niż sformułowane w pozwie. Tymczasem powód konsekwentnie domagał się od pozwanego zwrotu zapłaconego wynagrodzenia w wykonaniu łączącej strony umowy. Wprawdzie jako podstawę swoich roszczeń wskazał art. 494 kc ale indywidualizując je w sposób wskazany wcześniej, przytoczył okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia, które stanowiły podstawę wyrokowania w tej sprawie. Wprawdzie Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji prawnej pozwu, że podstawę prawną żądania zwrotu stanowią przepisy kodeksu cywilnego o rozliczeniu wzajemnych roszczeń z umów wzajemnych w przypadku odstąpienia od umowy, ale niewadliwie ocenił, że łącząca strony umowa dawała podstawy do tego aby powód, w okolicznościach w niej określonych, mógł skutecznie domagać się zwrotu spełnionego świadczenia, a więc tego samego roszczenia, które - jego zdaniem - wynikało z faktu odstąpienia od umowy. Zatem nie zmiana okoliczności faktycznych, a więc podstawy faktycznej powództwa w chwili orzekania, bo te zostały przez stronę powodową naprowadzone nie tylko w pozwie ale a toku całego postępowania, ale inna kwalifikacja prawna dochodzonego roszczenia zdecydowała o uwzględnieniu powództwa.

Niewątpliwie sąd orzekający jest związany podstawą faktyczną żądania, a więc de facto żądaniem pozwu to jednak nie jest związany sformułowaną w nim podstawą prawną, a więc przepisami prawa materialnego przywołanymi na uzasadnienie żądania. Zadaniem sądu jest poszukiwanie w okolicznościach przytoczonych na uzasadnienie żądania takiego ich rozumienia, które znajdzie podstawę w zastosowanych przepisach prawa materialnego. Podsumowując,

sądu nie wiąże to w jaki sposób powód rozumie podstawę prawną (prawne uzasadnienie) swojego roszczenia, tylko to czego się domaga i czy podaje okoliczności mogące być kwalifikowane przez przepisy prawa materialnego jako prawna podstawa uwzględnienia powództwa.

Nie są również uzasadnione zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc i powiązany z nim zarzut naruszenia § 4 ust. 3 Umowy łączącej strony, a także naruszenia art. 328 § 2 kpc.

Sąd Okręgowy wskazał bowiem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dlaczego uwzględnił powództwo, a więc jakie okoliczności o tym zdecydowały i co stanowi prawna kwalifikację rozstrzygnięcia. To, że pozwana nie akceptuje tej argumentacji nie znaczy, że rozstrzygnięcie przyjęte przez Sąd Okręgowy jest wadliwe albowiem zostało dotknięte wskazanymi w apelacji wadliwościami.

Odwołując się do umowy stron nie można nie dostrzegać, co zdaje się pomijać bądź bagatelizować pozwana, że w jej (...) strony przewidziały podstawę do zwrotu wypłaconego pozwanej wynagrodzenia, którą stanowił fakt nieprzyznania powodowi dotacji, o którą zabiegał, przy czym zgodnie z intencją stron nie miały żadnego znaczenia okoliczności decydujące o niepowodzeniu powoda. Wbrew twierdzeniom apelacji powodowi nie przyznano dotacji, gdyż nie jest nim formalna decyzja o jej przyznaniu tylko faktyczne przekazanie środków z niej wynikających. Co więcej z decyzji (...) z 25 lutego 2011 r. (karta 58 in.) wynika, że formalnie powodowi przyznano dofinansowanie w kwocie do 869 460, 39 zł. (§ 2 decyzji) ale dalsze jej postanowienia (patrz § 3 ust. 2 i § 5) uzależniały skuteczność dotacji (rozliczenia dofinansowania) od zawarcia umowy wsparcia wraz z załącznikami. Taką umowę powód zawarł z (...) w dniu 16 czerwca 2011 r. (karta 29 in.). Wynika z niej, że instytucja(...) przyznaje powodowi wsparcie w maksymalnej kwocie 869 460, 39 zł. (§ 2 umowy) z tym, że przekazanie środków miało nastąpić w terminie 6 miesięcy z zastrzeżeniem § 19 umowy (§ 2 pkt 7 umowy).

Ten z kolei stanowiął, że ... warunkiem uruchomienia finansowania, a co za tym idzie wejścia w życie umowy jest złożenie pisemnego oświadczenia przez sekretarza (...) oraz podmiotu wspierającego potwierdzającego spełnienie przez członków (...) następujących warunków ... Poza sporem jest, że takie oświadczenie przez podmioty uprawnione nigdy nie zostało złożone, a zatem przyjąć trzeba, że umowa nie weszła w życie, a zatem nie można mówić o przyznaniu powodowi dofinansowania, bo to było związane ze skutecznym zawarciem umowy (wejściem jej w życie), co nie nastąpiło z uwagi na brak owych oświadczeń, które nota bene miały złożyć podmioty powiązane z pozwaną spółką.

Dlatego trafnie Sąd Okręgowy ocenił, że zostały spełnione warunki umowy łączącej strony pozwalające powodowi domagać się zwrotu wypłaconego wynagrodzenia. Kwestionująca to ustalenie i towarzyszącą mu argumentację prawną apelacja jest w istocie li tylko nieskuteczną polemiką i dlatego Sąd Apelacyjny apelację oddalił o czym orzekł na podstawie art. 385 kpc.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego stanowił art. 98 kpc.